

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22316>

Özet

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i (GEPÖ), ?evki Özer Akçay ve Sava? Yener taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle konservatuvarlar ve müzik e?itimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin gitar çalma becerilerindeki hem teknik yeterlili?i hem de sanatsal yorumlama düzeyini nesnel bir ?ekilde performans de?erlendirmesine tabi tutmak amacıyla tasarlanm??t?r. Ölçek, gitar e?itimindeki ilerlemeyi sistematik olarak izlemek ve geri bildirim sa?lamak için önemli bir araç görevi görmektedir. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, alanda standardizasyonu ve ölçme kalitesini art?rmay? hedeflemi?tir.

Ölçe?in temel amacı, gitar e?itimi sürecinde öğrencilerin kar??la?t??? zorluklar? ve ula?t?klar? ba?ar? düzeylerini multidisipliner bir yakla??mla de?erlendirmektir. GEPÖ, müzik pedagojisi ve psikometri prensiplerini birle?tirerek, performans?n farklı boyutlar?n? (ritim, entonasyon, teknik akıcılık, dinamik kontrol ve müzikalite) ayrı ayrı ele almaktadır. Bu sayede, e?itimciler öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini daha kesin bir ?ekilde belirleyebilirler.

Anahtar Kelimeler

Gitar, Performans, Müzik E?itimi, Teknik Beceri, Sanatsal Yorumlama, Ölçek Geli?tirme, Gitar E?itimi.

Yazarlar

?evki Özer AKÇAY, Sava? YENER

Amaç

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i'nin temel amacı, üniversitelerin müzik e?itimi programlarında veya benzeri kurumsal yapılarda klasik gitar dersleri alan öğrencilerin icra yeterliliklerini standardize edilmi?, güvenilir ve geçerli bir yöntemle de?erlendirmektir. Ölçek, subjektif de?erlendirmelerin önüne geçerek, gitar performans?n?n objektif kriterlere dayalı ölçümünü sa?lamay? amaçlamaktadır.

Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, yalnızca not verme amacıyla değil, aynı zamanda öğrencilerin gelişimini takip etmek ve müfredat?n etkinli?ini de?erlendirmek için de bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Ölçek sonuçlar?, e?itim programları?n?n ve öğretim yöntemlerinin iyile?tirilmesi için de de?erli veriler sa?lamaktadır.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

GEPÖ, "Gitar Performans Yeterlili?i" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle iki ana boyut

alt?nda incelenen karma??k bir beceri setini ifade eder:

Teknik Yeterlilik (Psychomotor Skill): Bu boyut, do?ru nota bas?m?, temiz ses üretimi, ritmik hassasiyet, h?z kontrolü, parmak pozisyonlar?n?n ergonomisi ve genel çal?m ak?c?l??? gibi somut, gözlemlenebilir fiziksel becerileri kapsar.

Müzikal ?fade ve Yorumlama (Artistic Interpretation): Bu boyut ise eserin stilistik özelliklerine uygunluk, dinamik farklılıklar?n kullan?m?, uygun h?z seçimi, cümleme (phrasing) ve esere kişisel anlam katma yetene?i gibi daha soyut ve sanatsal unsurlar? içerir.

Ölçek, bu iki temel bile?enin bütünle?ik bir de?erlendirmesini yaparak, ö?rencinin gitar çalmadaki bütüncül performans?n? ortaya koymaktadır.

Geçerlik

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten gitar performans yeterlili?ini ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yürütülmü?tür. Orijinal geli?tirme çal??mas?nda (Akçay & Yener, 2019), yap? geçerli?ini incelemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??tır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar alt?nda topland???n? göstermi?tir (örne?in, teknik ve müzikalite boyutlar?).

Kapsam geçerli?i, alan?nda uzman gitar e?itimcilerinin görüşleri al?narak sa?lanm??tır. Uzmanlar, ölçek maddelerinin, gitar performans?n?n kritik ve kapsamlı tüm yönlerini temsil edip etmedi?ini de?erlendirmi?tir. Sonuçlar, ölçe?in yüksek düzeyde yap?sal ve içerik geçerli?i sergiledi?ini i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı???n? ve kararlılı???n? test etmeyi amaçlam??tır. Geli?tirme çal??mas?nda (2019), ölçe?in iç tutarlılı??? Cronbach Alfa katsay?s? ile hesaplanm??tır. Genellikle bu tür performans de?erlendirme ölçeklerinde yüksek iç tutarlılık de?erleri beklenir.

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i'nin Cronbach Alfa de?erinin kabul edilebilir s?nırlar?n (tipik olarak .80 ve üzeri) üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve ölçülmek istenen yap?y? istikrarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayrıca, gözlemci güvenilirli?i (puanlayıcılar aras? tutarlılık) de, ölçe?in objektif bir de?erlendirme aracı olarak kullan?labilirli?ini desteklemek amacıyla incelenmi? olabilir.

Faktör Analizi

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek için uygulanan Faktör Analizi,

ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm??t?r. Çal??mada, Büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin da??l?m? incelenmi?, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u test edilmi?tir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in genellikle iki veya üç temel faktörde topland???n? göstermektedir. Bu faktörler, tipik olarak "Teknik ?cra" ve "Müzikal Yorumlama" boyutlar?na kar??l?k gelmektedir. Faktör yap?s?n?n, müzik pedagojisi alan yaz?n?yla tutarlı? oldu?u ve gitar performans?n?n de?erlendirilmesi için sa?lam bir teorik temel sundu?u belirtilmi?tir.

Ölçme Arac?

Test Type: Geli?tirme Tipi Performans De?erlendirme Ölçe?i

Format: Gözlem/Puanlama Temelli Derecelendirme Ölçe?i. (Derecelendirme bilgisi kaynaktan belirtilmemi?tir, ancak performans ölçekleri genellikle Likert benzeri derecelendirme veya kontrol listesi format?ndad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Müzik e?itimi alan ö?renciler (Özellikle üniversite düzeyinde klasik gitar e?itimi görenler).

Age Group: Genç Yeti?kin (Üniversite ö?rencileri).

Population Details: Ölçe?in geli?tirildi?i örneklem grubu, Türkiye'deki e?itim fakülteleri veya konservatuvarlar?n müzik bölümlerinde klasik gitar dersi alan ö?rencilerden olu?maktadır. Bu, ölçe?in pedagojik ba?lamda kullan?m?na uygun oldu?unu gösterir.

Test Methodology: Ölçek, ö?rencinin icra etti?i bir müzik parças?n?n canlı? veya kayıtlı? dinlenmesi s?ras?nda, e?itimci veya puanlay?c? taraf?ndan her bir maddeye puan verilmesi esas?na dayan?r. De?erlendirme, önceden belirlenmi? objektif kriterler üzerinden yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Gitar Performans?, Müzik Pedagojisi, Teknik Yetenek, ?cra De?erlendirmesi, Geçerlik, Güvenirlik, Klasik Gitar, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: soakcay@atauni.edu.tr (?evki Özer AKÇAY)

Correspondence Address: Sorumlu Yazar: ?evki Özer AKÇAY (Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir E?itim Fakültesi, Müzik E?itimi Anabilim Dal?, Erzurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullanımı için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullanım bilgileri belirtilmemiştir.

PDF Kayna?: Ölçe?in geli?tirme çalışmasına ait orijinal makale veya ölçek belgesi, aşağıdaki adresten PDF formatında indirilebilir. The original PDF can be downloaded here: gitar-egitiminde-performans-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akçay, ?. Ö. ve Yener, S. (2019). Gitar e?itiminde performans ölçe?i geli?tirme çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(68), 782-794. doi: 10.17719/jisr.2019.3868

Gitar E?itiminde Performans Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeriğinde açıkça belirtilmemiştir ve bu nedenle burada sunulamamaktadır. Ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ancak, ölçe?in ölçtü?ü yapılar göz önüne alındığında, maddelerin aşağıdaki alanlarla ilgili oldu?u varsayılmaktadır:

Ritim ve Tempo Hassasiyeti
Ton Kalitesi ve Ses Kontrolü
Teknik Akıcılık ve Hız
Dinamik ve Artikülasyon Kullanımı
Eserin Stiline Uygun Yorumlama